

Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2013

Heidi Pokki, Simo Tikakoski ja Jari Setälä

RIISTA - JA KALATALOUS
TUTKIMUKSIA JA SELVITYKSIÄ

7/2013

RIISTA- JA KALATALOUS

TUTKIMUKSIA JA SELVITYKSIÄ

7 / 2 0 1 3

Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2013

Heidi Pokki, Simo Tikakoski ja Jari Setälä

Uusi, korjattu painos

Julkaisija:
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Helsinki 2013

Kannen kuvat: Plugi Oy ja Jukka Salmi

Julkaisujen myynti:
[www.rktl.fi /julkaisut](http://www.rktl.fi/julkaisut)
[www.juvenes.fi /verkkokauppa](http://www.juvenes.fi/verkkokauppa)

Pdf-julkaisu verkossa:
[www.rktl.fi /julkaisut/](http://www.rktl.fi/julkaisut/)
ISBN 978-952-303-037-4 (painettu)
ISBN 978-952-303-038-1 (verkkojulkaisu)

ISSN 1799-4764 (Painettu)
ISSN 1799-4748 (Verkkojulkaisu)

Painopaikka: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print

Sisällys

Tiivistelmä	4
Sammandrag	5
Abstract	6
1. Kalatalouden tuotot kasvussa	7
2. Kalastuksen tuotot kasvoivat ja nettotulos parani.....	10
3. Vesiviljelyalan kannattavuus heikkeni.....	13
4. Jalostusyrietykset paransivat tulostaan	15
5. Kalatukkukaupan kannattavuus heikentyi.....	17
6. Kalaan erikoistuneella vähittäiskaupalla meni hyvin	20
7. Laatuseloste	21
7.1. Aineisto ja menetelmät	21
7.2. Tulosten luotettavuus	22
Viitteet.....	24
Liitteet.....	25

Tiivistelmä

Kalatalouden toimialakatsauksessa kuvataan suomalaisen merikalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellista tilaa. Katsaus perustuu kalatalouden yritysten viimeisimpiin tilasto-, barometri- ja tilinpäätöstietoihin.

Vuonna 2011 kalatalousalalla oli 846 sellaista yritystä, joiden liikevaihto ylitti 10 340 euroa. Yritysten kokonaistuotot olivat 735 miljoonaa euroa. Kalatalouden tuottama jalostusarvo oli 133 miljoonaa euroa ja yritysten työllistävyys oli 2 283 henkilötyövuotta. Yrityksistä 42 % oli kalastusyrittäjiä. Tuotoiltaan suurin toimiala oli kalanjalostus. Myös henkilöstöä oli eniten jalostajien palveluksessa.

Kalatalouden tuotot kasvoivat kaikissa muissa yritysryhmissä paitsi vesiviljelyssä ja vähittäiskaupassa vuonna 2011. Kalastuksen ja jalostuksen tuotot lisääntyivät eniten. Kalan ulkomaankauppa jatkoi kasvuaan vuonna 2012.

Vuonna 2011 kalastuksen kannattavuus parani ja vesiviljely-yritysten kannattavuus heikkeni. Suurten ja keskisuurten kalanjalostusyrittäjien nettotulokset paranivat, mutta pienten jalostamoiden kannattavuus heikkeni. Tukkukaupan kannattavuus heikkeni selvästi, kun taas kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan kannattavuus parani pieniä yrityksiä lukuun ottamatta.

Vuoden 2012 alussa toimiala arvioi suotuisan kehityksen jatkuvan, mutta pienten yritysten ennusteet olivat varovaisempia kuin suurten.

Asiasanat: kalanjalostus, kalan vähittäiskauppa, kalastus, kalatalous, kalatukkukauppa, taloudellinen analyysi, toimialakatsaus, vesiviljely

Pokki, H., Tikakoski, S. & Setälä, J. 2013. Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2013. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä 7/2013*. 31 s.

Sammandrag

I den fiskeriekonomiska översikten beskrivs det ekonomiska tillståndet hos det finländska havsfisket, vattenbruket, fiskförädlingen, fiskpartihandeln och den detaljhandel som är specialiserad på fisk. Översikten är baserad på de senaste statistik-, barometer-, och bokslutsuppgifterna från företagen i fiskeribranschen.

År 2011 omfattade fiskerisektorn i Finland 846 företag vars omsättning översteg 10 340 euro per år. Företagens sammanlagda intäkter uppgick till 735 miljoner euro. Förädlingsvärdet inom fiskeribranschen var 133 miljoner euro och antalet årsverken i företagen var 2 283. 42 % av företagen verkade inom fiskeriet. De största intäkterna kom från fiskförädlingssektorn. De flesta var också sysselsatta inom förädlingen.

Intäkterna ökade i alla branscher med undantag av vattenbruk och detaljhandel. Intäkterna ökade mest inom fiske och förädling. Den internationella fiskhandeln fortsatte att växa i 2012.

År 2011 var lönsammare för fiskare än förra året, men lönsamheten inom vattenbruket minskade. Fiskförädlingssektorns lönsamhet förbättrades i allmänhet, men de små fiskförädlingsföretagens resultat sjönk. Partihandelns lönsamhet försvagades klart medan detaljhandelns lönsamhet förbättrades märkbart med undantag av små företag.

I början av år 2012 förutspådde branschen att den positiva trenden fortsätter. Små företag var försiktigare med sina prognoser än stora.

Nyckelord: detaljhandel, fisk, fiske, fiskeriekonomi, fiskförädling, partihandel, vattenbruk

Pokki, H., Tikakoski S. & Setälä, J. 2013. Fiskeribranschens ekonomiska verksamhet år 2013. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä 7/2013*. 31 s.

Abstract

In this Fisheries Industry Report we present the financial performance of the fishing, aquaculture, fish processing, fish wholesale and retail trade sectors. The report is based on the latest statistics, surveys and accounts of fisheries sector enterprises.

In the Finnish fisheries sector in 2011 there were 846 enterprises with a turnover of more than 10,340 euros. Total revenues of the sector amounted to 735 million euros. The added value amounted to 133 million euros, and the sector had 2,283 full-time equivalent employees. 42% of the enterprises operated in fishing. Fish processing generated the highest revenues and also had the most employees.

Apart from aquaculture and retail, the revenues of the fisheries sector increased in 2011. Fishing and fish processing achieved the best growth in revenues. International fish trade saw further growth in 2012.

The profitability of fishing increased in 2011 but the profitability of aquaculture was worse than in 2010. Net income from fish processing generally increased, but the profitability of small-sized processing companies weakened. The profitability of fish wholesalers fell, whereas retail traders – with the exception of small enterprises – improved their profitability.

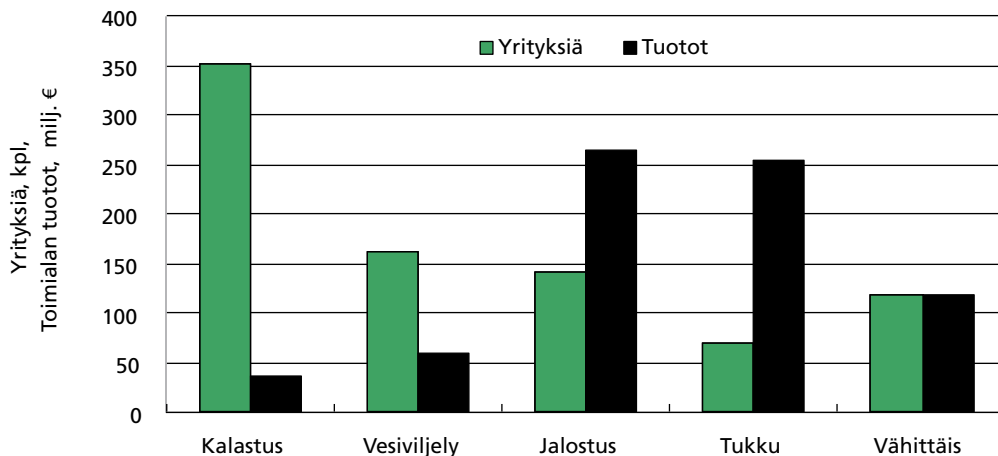
At the beginning of 2012, the sector expected that the positive trend would continue, but small enterprises were more cautious than other companies.

Keywords: aquaculture, economic analysis, fisheries, fishing, fish processing, fish retail trade, fish wholesale trade, industry report

Pokki, H., Tikakoski, S. & Setälä, J. 2013. Fisheries industry report 2013. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä 7/2013*. 31 p.

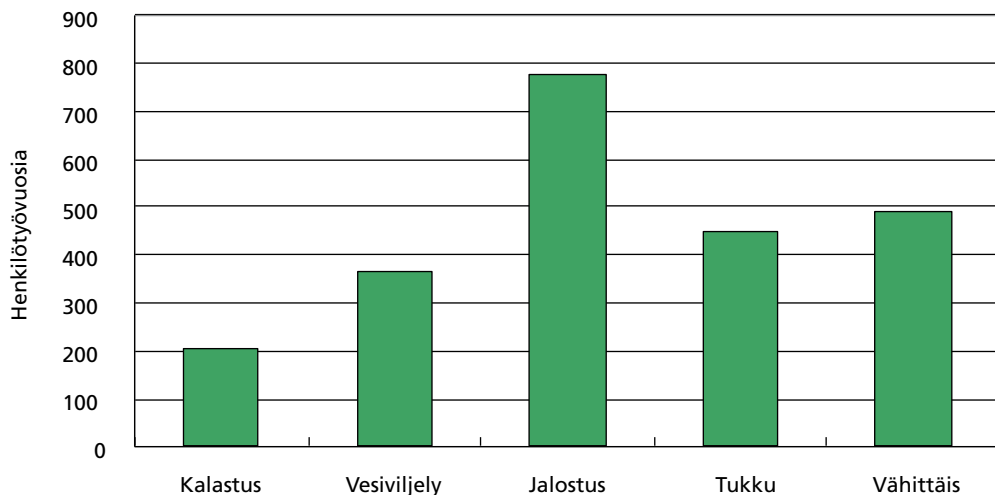
1. Kalatalouden tuotot kasvussa

Vuonna 2011 kalataloudessa toimi 846 sellaista yritystä, joiden vuotuinen liikevaihto ylitti 10 340 euroa. Toimialan yritysten kokonaismäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Toimialan yrityksistä 42 % oli kalastusyrityksiä. Liikevaihtorajan ylittäneiden kalastajien, tukkukauppayritysten ja jalostajien määrä kasvoi, mutta muiden toimijoiden määrät hieman vähenivät. Kalatalouden toimialojen kokonaistuotot olivat 735 miljoonaa euroa, mikä on 5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Kalastuksen osuus tuotoista oli 5 % ja vesiviljelyn noin 8 %. Koko kalatalouden jalostusarvo oli 133 miljoonaa euroa (kuva 1, liite 1). Kalakauppa ja jalostus ovat olleet hyvin keskittyneitä, mutta myös alkutuotannon toimialat ovat viime vuosina keskittyneet (liite 2).

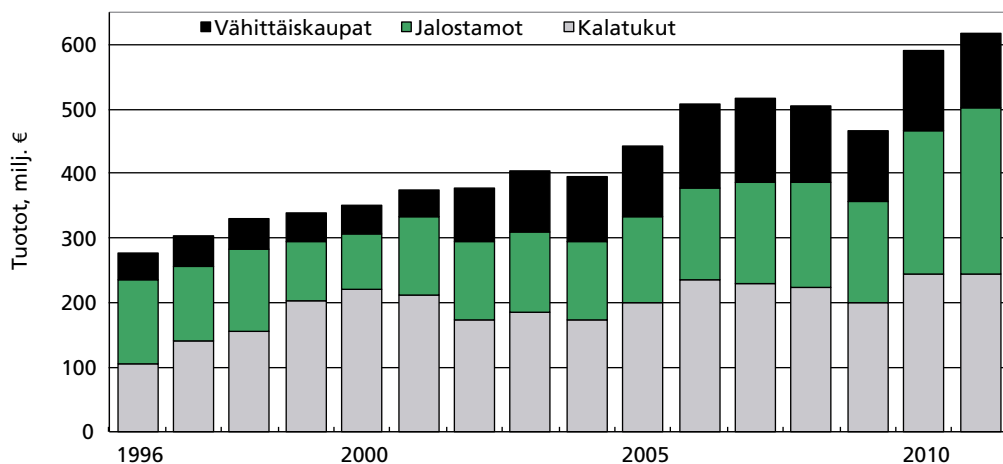
Kuva 1. Kalatalouden toimialojen yritysten lukumäärät ja tuotot vuonna 2011.

Kalatalouden työllistävyys oli 2 283 henkilötyövuotta, josta kalastuksen osuus oli noin 9 % ja vesiviljelyn osuus noin 16 % (kuva 2, liite 1). Kalatalouden kokonaistyöllistävyys kasvoi 6 prosenttia. Henkilöstön määrä kasvoi kaikilla toimialoilla vähittäiskauppaa lukuun ottamatta.

Kuva 2. Kalatalouden toimialojen työllistyvyys vuonna 2011 henkilötyövuosina.

Vuonna 2011 kalatalouden tuotot kasvoivat edellisvuodesta. Kalastus ja kalanjalostus paransivat eniten tuottojaan (kuva 3, liite 1). Kalastuksen tuotot kasvoivat noin viidenneksellä vuoteen 2010 verrattuna. Samalla myös kalastuksen taloudellinen tulos parani. Vesiviljely-yri-tysten tuotot ja kannattavuus vähenivät edellisvuodesta. Kalanjalostuksen ja vähittäiskaupan tulokset paranasivat, mutta tukkukaupan tulos heikkeni. Kalanjalostuksen tuotot olivat ensi ker- ran tukkukauppaa suuremmat.

Kuva 3. Kalanjalostuksen, tukkukaupan ja vähittäiskaupan yhteenlasketut reaali- tuotot vuosina 1996–2011.

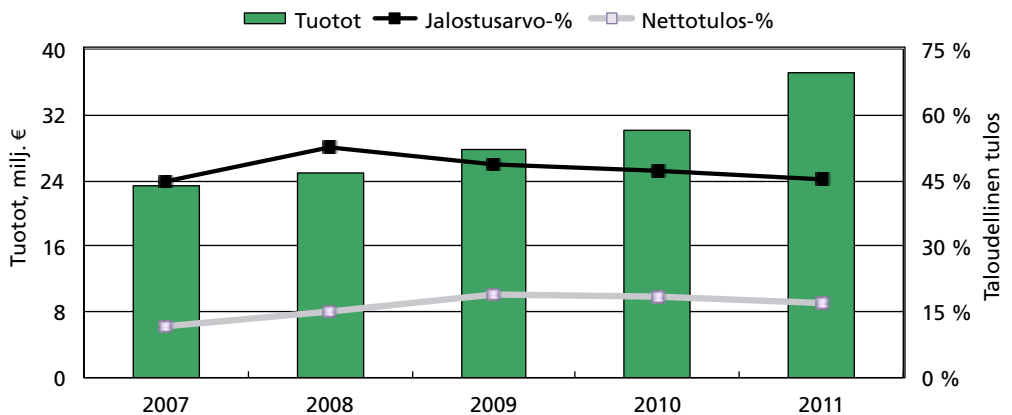
Vuonna 2012 elintarvikekalan vienti kasvoi niin määrällisesti kuin arvoltaan. Vientimäärästä suurin osa oli silakan ja kilohailin vientiä Venäjälle, Tanskaan ja Viroon. Elintarvikekalan tuonti sen sijaan säilyi vuoden 2011 tasolla. Tärkein tuontimaa oli Norja, josta tuotiin etenkin tuoretta merilohta, sillivalmisteita ja katkaraputuotteita.

Kalatalousbarometrin mukaan vuonna 2011 toimialan taloustilanne kehittyi suotuisasti. Vuoden 2012 helmikuussa tehdyssä kalatalousbarometrissä hyvän taloudellisen kehityksen arvioitiin myös jatkuvan. Vahvimmin tulevaisuuteen luottivat jalostajat sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Vesiviljelijät ja kalastajat olivat muita epäilevämpiä (Honkanen ym. 2012).

2. Kalastuksen tuotot kasvoivat ja nettotulos parani

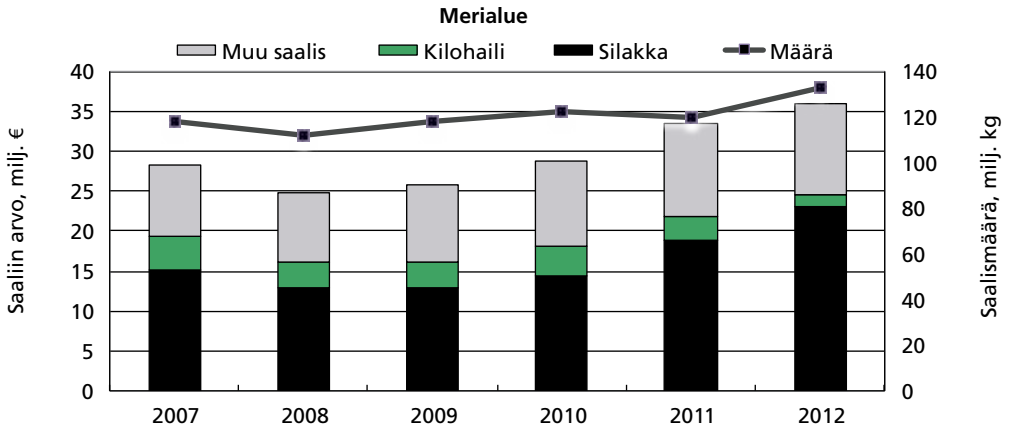
Vuonna 2011 merialueella toimi 352 sellaista kalastusyritystä, joiden saaliin arvo oli vähintään 10 340 €/v (liite 3: taulukko 3.1). Yrityksistä troolareita oli noin 13 % ja muita avomerikalastusta harjoittavia yrityksiä oli noin 5 %. Suurin osa (82 %) kalastusyrittäjistä oli rannikkokalastajia. Kalastusyrittäjien määrä kasvoi 7 % vuodesta 2010. Troolari- ja rannikkokalastusyrittäjien määrä kasvoi, mutta ns. muiden avomerikalastajien määrä pieneni.

Kalastusyrittäjien yhteenlasketut tuotot vuonna 2011 olivat 37 miljoonaa euroa, ja ne nousivat noin viidenneksen vuodesta 2010 (kuva 4). Kaikkien yritysyhtymien tuotot kasvoivat muuta avomerikalastusta kuin troolausta lukuun ottamatta. Eniten tuottoja lisäsivät isot troolariyritykset, mutta samalla niiden nettotulos heikkeni aiempaan vuoteen verrattuna. Pienten troolareiden, rannikkokalastuksen ja muiden avomerikalastajien nettotulos parani. Kalastusalan ja erityisesti isojen troolariyritysten nettoinvestoinnit kasvoivat merkittävästi vuonna 2011. Kalastusyrittäjien vakavaraisuus omavaraisuudella mitattuna oli tyydyttävä tai hyvä, mutta muun avomerikalastuksen ja isojen troolausyrittäjien maksuvalmius oli heikko.

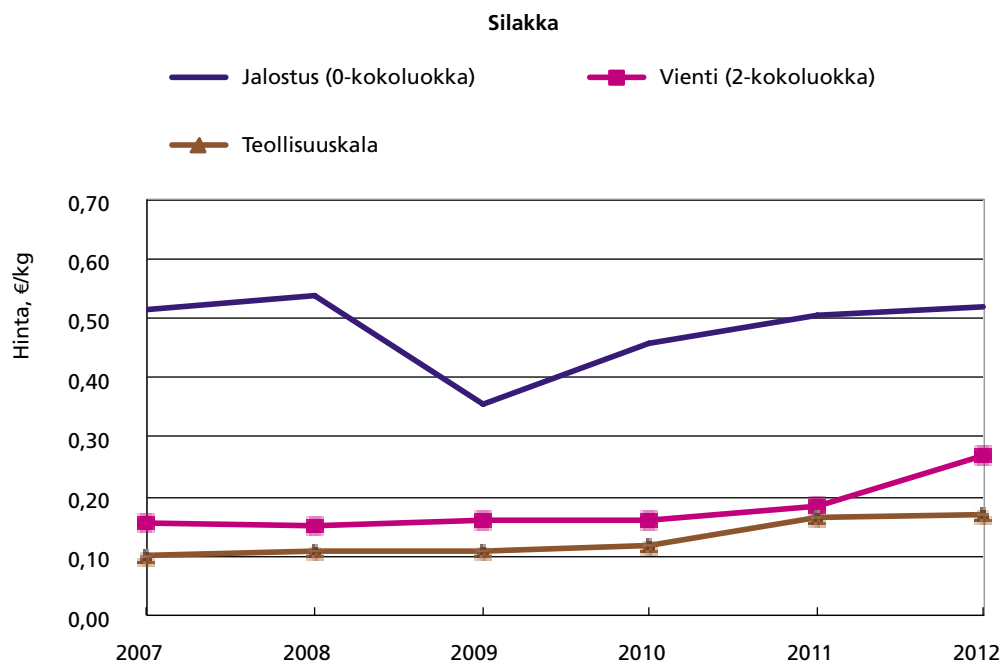
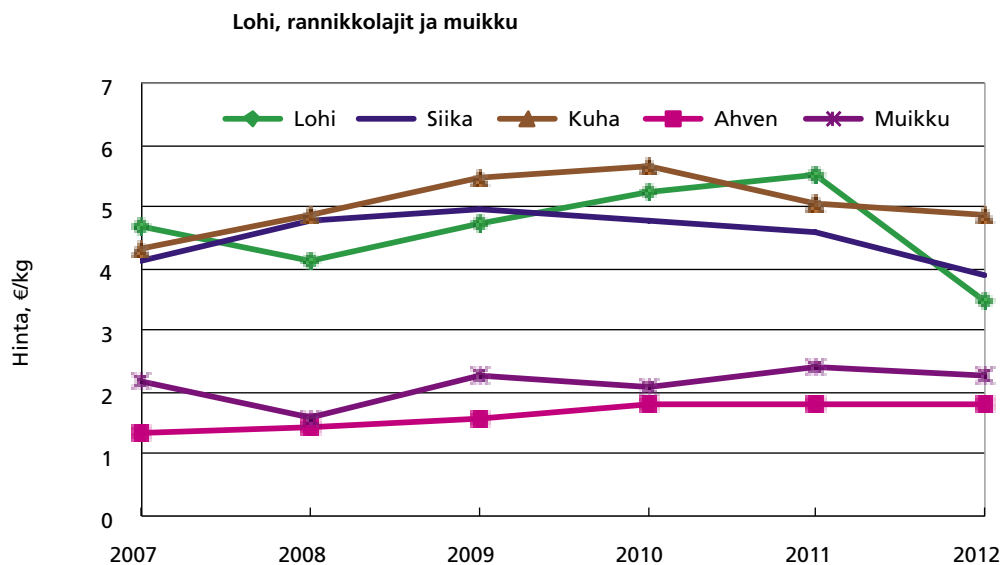
Kuva 4. Kalastusyrittäjien tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2007–2011.

Vuonna 2012 maamme ammattikalastajien saalis Itämerestä oli 133 miljoonaa kiloa ja arvoltaan 36 miljoonaa euroa. Sekä saaliin määrä että arvo kasvoivat (kuva 5). Silakan osuus saaliin arvosta oli 64 %. Jalostus-, vienti- ja teollisuussilakan hinnat jatkoivat nousuaan vuonna 2012. Lohen hinta laski selvästi ja myös muiden rannikkolajien sekä muikun hinta halpeni vuonna 2012 (kuva 6).

Kuva 5. Ammattikalastajien saaliin reaaliarvon ja määrän (viiva) kehitys merellä vuosina 2007–2012 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2013a).

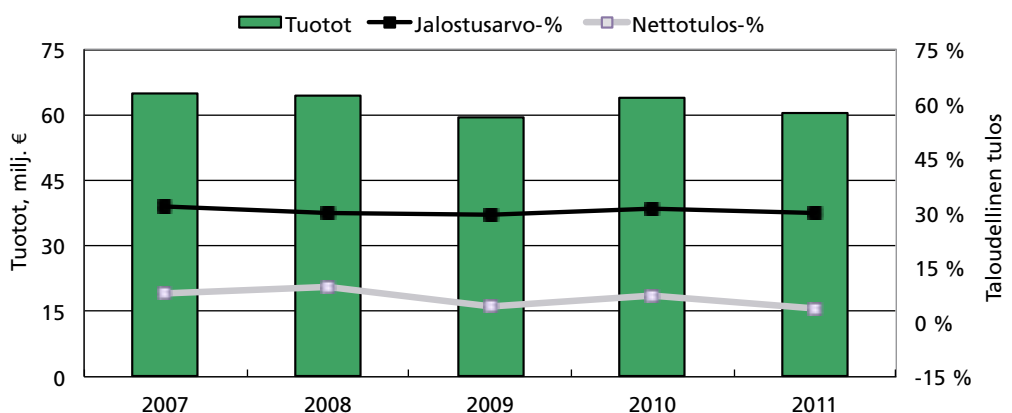
Helmikuussa 2012 suuret kalastusyrietykset arvioivat kannattavuutensa parantuneen vuonna 2011, mutta pienet arvioivat kannattavuutensa heikentyneen. Luottamus vuoden 2012 talouskehitykseen oli isoilla yrityksillä parempi kuin pienillä, jotka odottivat tilanteen säilyvän aiemmalla tasolla. Tuotantokustannusten ennakoitiin pysyvän suurina. Samalla odotettiin myös kalan hintojen nousua (Honkanen ym. 2012).

Kuva 6. Silakan sekä lohien, siian, kuhan, muikun ja ahvenen reaaliset tuottajahinnat vuosina 2007–2012 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2013b).

3. Vesiviljelyalan kannattavuus heikkeni

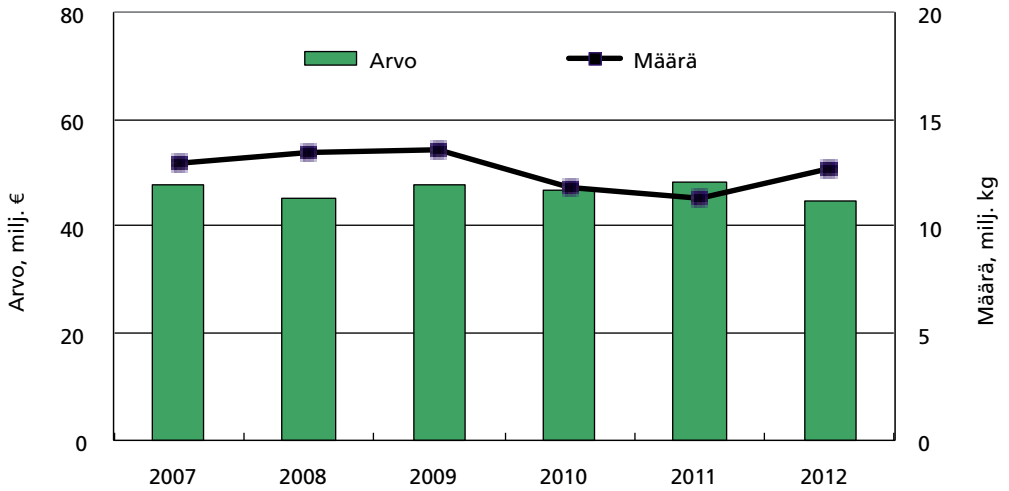
Vuonna 2011 maassamme oli 162 sellaista vesiviljely-yritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 10 340 €/v (liite 3: taulukko 3.2.a). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat noin 60 miljoonaa euroa. Vesiviljelyn kokonaistuotto pieneni hieman vuodesta 2010 ja samalla kannattavuus (kuva 7) heikkeni huomattavasti. Erityisesti pienten yritysten kannattavuus huonontui. Nettoinvestointien kasvu oli voimakasta pienissä yrityksissä, mutta keskisuurten yritysten nettoinvestoinnit vähenivät. Vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat isoissa ja keskisuurissa yrityksissä hyvät tai tyydyttävät, mutta pienten yritysten vakavaraisuus oli heikko.

Kuva 7. Vesiviljely-yritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2007–2011.

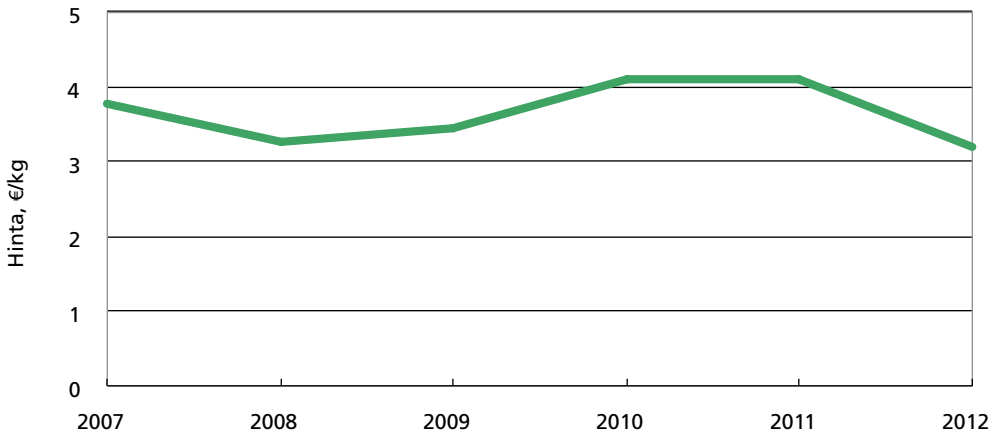
Tuotantosuunnan mukaan tarkasteltuna sekä poikasia että ruokakalaa tuottavat yhdistelmätuottajat tekivät suurimmat tuotot, 23,8 miljoonaa euroa vuonna 2011 (liite 3: taulukko 3.2.b). Ruokakalatuotanto meressä oli kuitenkin kannattavinta 1,8 miljoonan euron nettotuloksella. Sisävesillä ruokakalan kasvatus oli tappiollista.

Vuonna 2012 Suomessa viljeltiin 45 miljoonan euron arvosta ruokakalaa (kuva 8). Kokonaistuotanto kasvoi lähes 13 miljoonaan kiloon (perkaamaton paino). Tuotannosta noin 11 miljoonaa kiloa oli kirjolohta ja runsas miljoona kiloa siikaa. Ruokakalaa kasvattavista yrityksistä 52 % toimi merialueella, jossa tuotettiin yli 80 % ruokakalasta. Ruokakalan lisäksi vuonna 2012 tuotettiin noin 55 miljoonaa kalanpoikasta (pl. vastakuoriutuneet). Kirjoloihen poikastuotannon arvo oli 9 miljoonaa euroa. Noin 36 % poikasista oli siikoja, joiden arvo oli 4 miljoonaa euroa. Kirjoloihen poikasista pääosa käytettiin jatkoviljelyyn, mutta pienistä siian poikasista suurin osa päätyi istutuksiin.

Kuva 8. Kasvatetun ruokakalan tuotannon reaaliarvo ja tuotantomäärä vuosina 2007–2012.

Kirjolohen tuottajahinta laski vuonna 2012 yli neljänneksen (kuva 9), minkä vuoksi myös vesiviljelyn arvo oli pienempi kuin vuonna 2011.

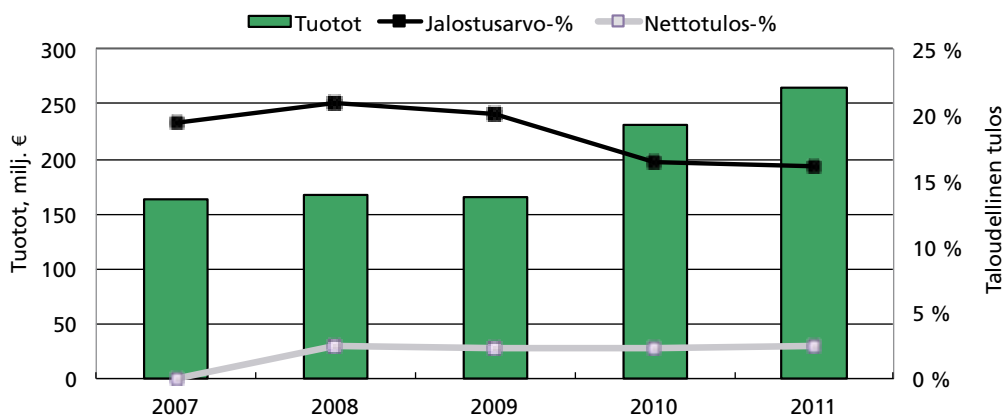

Kuva 9. Kirjolohen reaalihinnan kehitys vuosina 2007–2012 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2013b).

Helmikuussa 2012 tehdyn barometritiedustelun mukaan kalanviljelijät arvioivat vuoden 2011 taloustilanteensa myönteiseksi. Pienet yritykset ennakoivat tulevan kehityksen paremmaksi kuin isot yritykset, jotka eivät odottaneet tuloksen paranevan. Viennissä myönteisen kehityksen odotettiin jatkuvan vuonna 2012. Myös kotimaisen menekin ennakoitiin kasvavan (Honkanen ym. 2012).

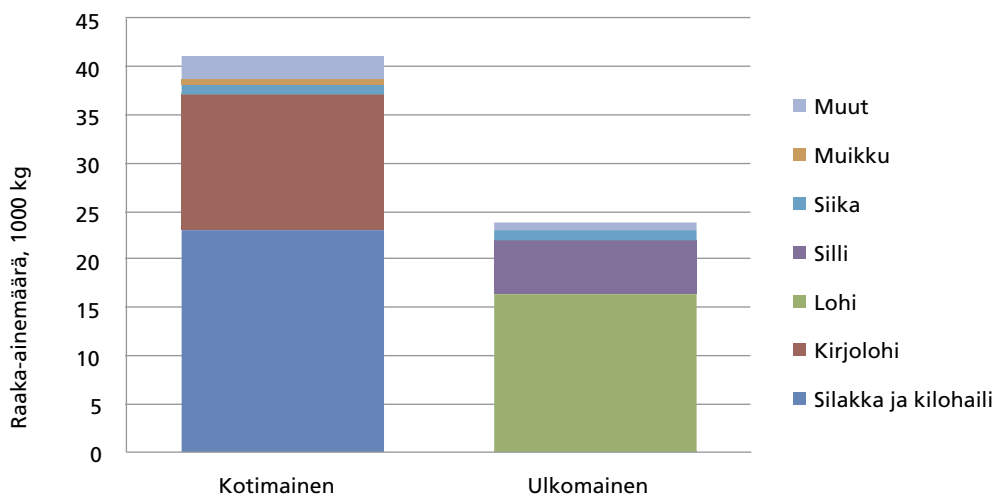
4. Jalostusyrietykset paransivat tulostaan

Vuonna 2011 Suomessa oli 143 sellaista kalanjalostusyrietystä, joiden liikevaihto oli vähintään 10 340 €/v (liite 3: taulukko 3.3). Kalanjalostuksen tuotot olivat noin 264 miljoonaa euroa, ja ne kasvoivat edellisvuodesta 15 % (kuva 10). Kasvu oli suurinta isoissa yrityksissä, mutta myös pienten ja keskisuurten yritysten tuotot kasvoivat. Jalostusyrietysten työllistävyys lisääntyi noin kymmenyksellä, ja henkilöstön määrä kasvoi kaikissa yritysyryhmissä. Myös toimialan kannattavuus parani merkittävästi. Isojen yritysten menestys vaikutti eniten tuloskehitykseen. Toimialan nettoinvestoinnit kasvoivat. Pienten jalostusyrietysten vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyviä, isojen ja keskisuurten tyydyttäviä.

Kuva 10. Kalanjalostusyrietysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2007–2011.

Vuonna 2011 käytettiin kalajalosteiden raaka-aineina 65 miljoonaa kiloa kalaa (kuva 11), josta 41 miljoonaa kiloa oli kotimaista ja 24 miljoonaa kiloa tuontikalaa. Tärkeimmät kotimaassa jalostukseen käytetyt kalat olivat silakka ja kilohaili, kirjolohti, lohi sekä silli. Silakkaa jalostettiin yhteensä noin 23 miljoonaa kiloa. Siitä pääosa päättyi pakasteena vientiin. Kirjolohta ja lohta jalostettiin yhteensä 30 miljoonaa kiloa ja silliä 6 miljoonaa kiloa. Ulkomailta tuotiin pääosin lohta, silliä sekä siikaa.

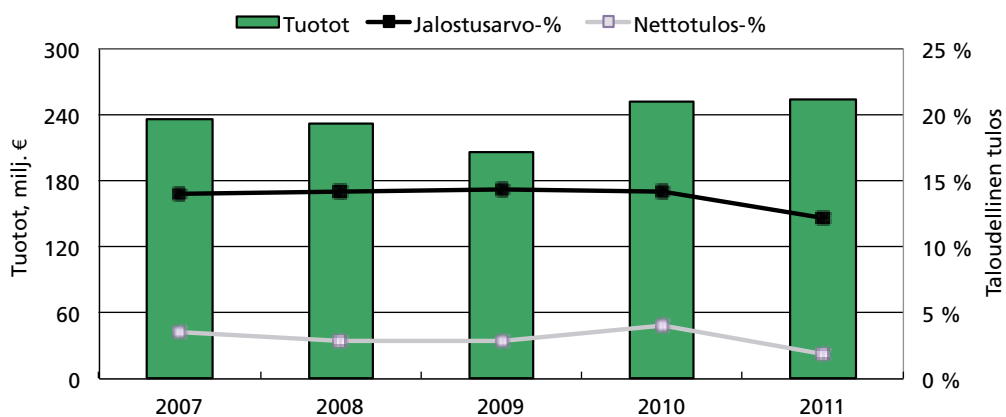

Kuva 11. Kalanjalostukseen käytetty kotimainen ja ulkomainen kala vuonna 2011 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012).

Vuosi 2011 oli helmikuussa 2012 tehdyn kalatalousbarometrin arvioiden mukaan isoilla jalostusyrityksillä hyvä, mutta pienillä taantuva. Tulevaisuuteen suhtauduttiin luottavaisesti. Suurten yritysten kehitysnäkymät olivat muita myönteisemmät. Kotimaan menekin lisääntymiseen uskottiin. Vientimäärien kasvun arvioitiin jatkuvan, mutta hintojen ennakoitiin kehittyvän aiempaa vaatimattomammin (Honkanen ym. 2012).

5. Kalatukkukaupan kannattavuus heikentyi

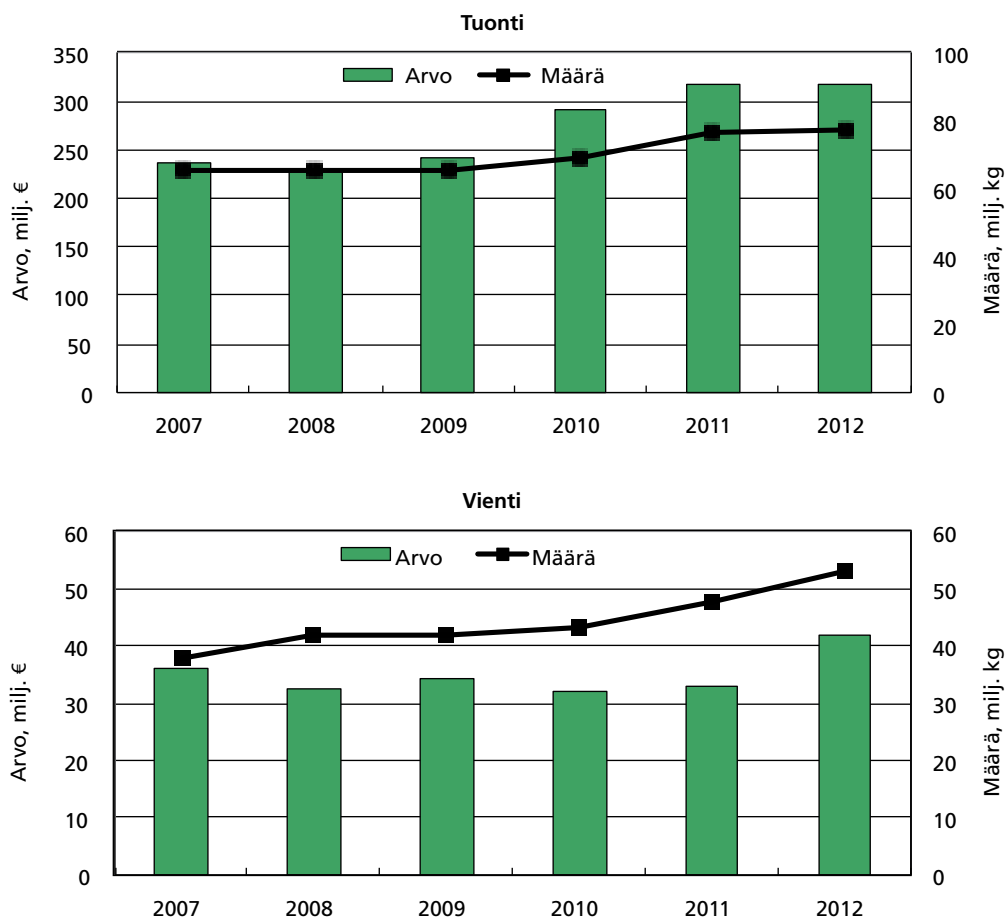
Vuonna 2011 maassamme oli 70 sellaista kalatukkuyritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 10 340 €/v (liite 3: taulukko 3.4). Yritysten lukumäärä ja henkilöstö kasvoivat noin 10 % vuodesta 2010. Yritysten yhteenlasketut tuotot säilyivät vuoden 2010 tasolla ollen 254 miljoonaa euroa (kuva 12). Ainoastaan isot yritykset onnistuivat kasvattamaan tuottojaan. Toimialan kannattavuus heikentyi huomattavasti ja vähennystä oli kaikissa yritysluokissa. Keskikokoisten yritysten nettoinvestoinnit kasvoivat huomattavasti, kun taas isojen ja pienten yritysten pienenivät. Toimialan vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat tyydyttäviä.

Kuva 12. Kalatukkuyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2007–2011.

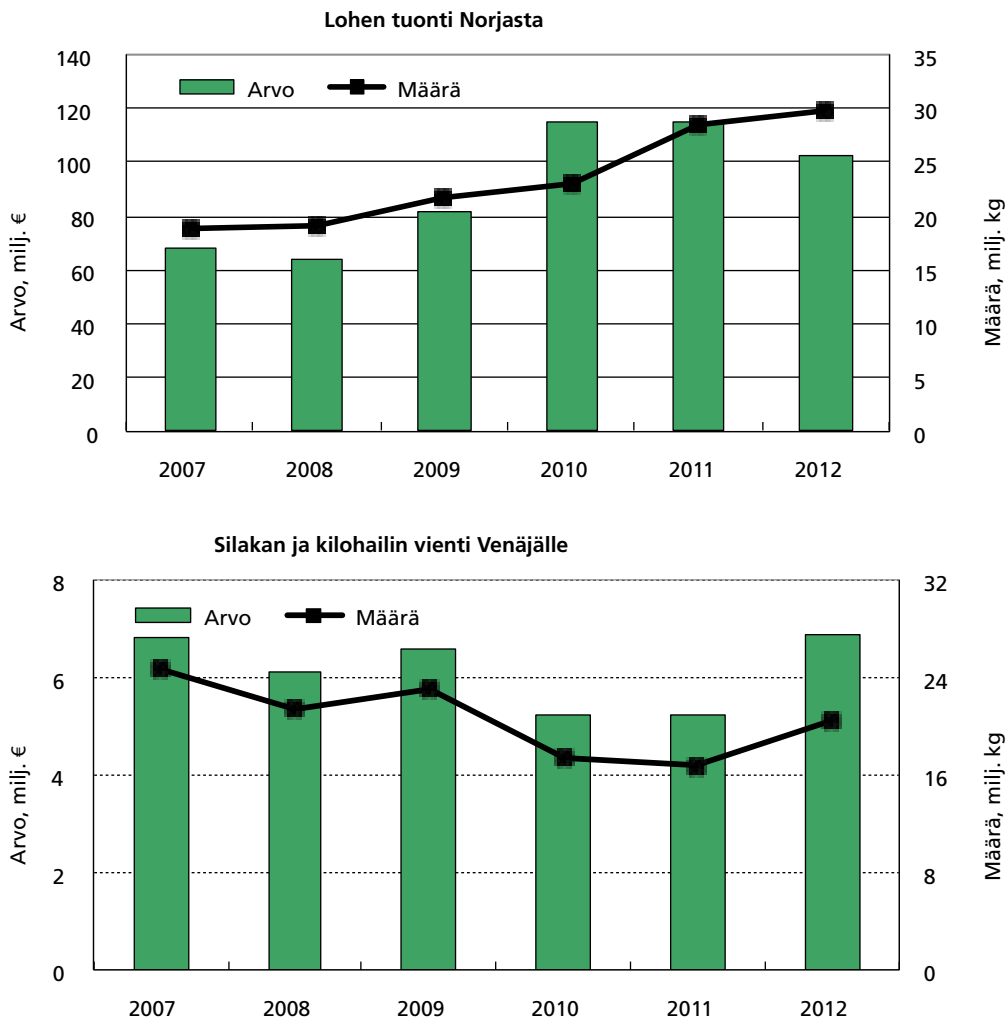
Vuonna 2012 Suomeen tuotiin 316 miljoonalla eurolla kalaa ja kalatuotteita elintarvikkeeksi (kuva 13). Tuonnin arvo oli edellisvuoden tasoa. Kalaa tuotiin 77 miljoonaa kiloa, miljoona kiloa aiempaa vuotta enemmän.

Elintarvikkeeksi tarkoitettujen kalan ja kalatuotteiden viennin arvo oli 42 miljoonaa euroa ja määrä 53 miljoonaa kiloa vuonna 2012. Kalaa vietiin viisi miljoonaa kiloa enemmän kuin vuonna 2011. Viennin reaaliarvo kasvoi 9 miljoonaa euroa. Silakan ja kilohailin Venäjän viennin arvo oli 7 miljoonaa euroa ja vienti kasvoi 20 miljoonaan kiloon. Silakan vienti Viroon kehittyi erityisen suotuisasti.

Kuva 13. Ihmisravinnoksi käytettyjen äyriäisten ja kalatuotteiden tuonnin ja viennin määrä ja reaaliarvo vuosina 2007–2012 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2013c).

Vuonna 2012 tuoretta kokonaista lohta tuotiin Norjasta 102 miljoonalla eurolla eli noin 30 miljoonaa kiloa. Lohen tuontimäärä kasvoi kahdella miljoonalla kilolla, mutta tuonnin reaaliarvo pieneni 11 % (kuva 14). Norjalaisen lohien hinta laski voimakkaasti vuoden 2011 lopulla ja pysyi halpana vuoden 2012.

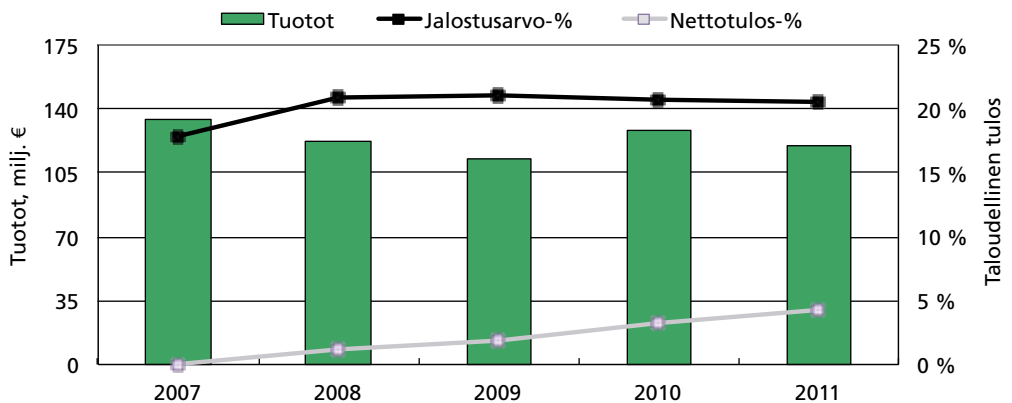

Kuva 14. Norjalaisen tuoreen lohen tuonnin määrä ja reaaliarvo sekä Venäjälle viedyn silakan ja kilohailin määrä ja reaaliarvo vuosina 2007–2012 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2013c).

Helmikuussa 2012 tehdyssä barometritiedustelussa tukkukauppa arvioi vuoden 2011 nettotuloksensa huonontuneen aiempaan vuoteen verrattuna. Isot yritykset ennakoivat kotimaan me-
nekin tulevaisuuden suotuisammaksi kuin pienet yritykset, jotka olivat ennusteissaan varovai-
sia. Vaihtelevan hintakehityksen jälkeen alalla uskottiin hintojen nousuun. Luottamus viennin
kehitykseen oli vahva (Honkanen ym. 2012).

6. Kalaan erikoistuneella vähittäiskaupalla meni hyvin

Vuonna 2011 maassamme oli 119 sellaista kalan vähittäiskauppaan erikoistunutta yritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 10 340 €/v (liite 3: taulukko 3.5). Yritysten lukumäärä pieneni kuudella aiempaan vuoteen verrattuna. Henkilöstön määrä väheni isoissa ja pienissä yrityksissä, mutta keskiuurten yritysten työllistävyys kasvoi. Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 120 miljoonaa euroa (kuva 15). Toimialan tuotot pienenivät noin 6 % ja vähennystä tapahtui kaikissa yritysryhmissä. Alan kannattavuus parani sen sijaan huomattavasti. Isojen ja keskiuurten yritysten tulos kehittyi suotuisasti, mutta pienten yritysten kannattavuus heikkeni. Isot vähittäiskaupparyritykset investoivat selvästi enemmän kuin vuonna 2010, kun taas pienten ja keskiuurten nettoinvestoinnit vähenivät. Isojen yritysten vakavaraisuus oli hyvä ja muilla tyydyttävä. Maksuvalmius oli kaikissa yritysryhmissä tyydyttävä.

Kuva 15. Kalaan erikoistuneiden vähittäiskaupparyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2007–2011.

Vuoden 2012 kalatalousbarometrin haastattelujen mukaan suuret yritykset arvioivat vuoden 2011 tuloksen aikaisempaa paremmaksi. Pienissä yrityksissä tuloskehitys oli epäsuotuisaa. Isot yritykset odottivat kotimaan menekien edelleen kasvavan vuonna 2012, mutta pienet ennakoivat tasaisempaa kehitystä. Ala ennakoi hintojen nousua (Honkanen ym. 2012).

7. Laatuseloste

Kalatalouden toimialakatsaus on kalatalouden yritysten viimeisiin tilasto-, barometri- ja tilinpäätöstietoihin perustuva katsaus suomalaisen merialueen ammattikalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellisesta tilasta.

Tässä laatuselosteessa kuvataan lyhyesti katsauksen tulosten ymmärtämisen kannalta tarpeelliset tiedot aineistoista ja menetelmistä. Tarkemmat kuvaukset ovat erillisissä tilasto-, barometri- tai toimialajulkaisuissa, jotka löytyvät Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (www.rktl.fi) tai Tilastokeskuksen (<http://www.stat.fi/til/tetipa/meta.html> ja <http://www.stat.fi/til/syr/meta.html>) internet-sivuilta.

7.1. Aineisto ja menetelmät

Aineistona on käytetty Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen merialueen ammattikalastusta, vesiviljelyä, kalanjalostusta, ulkomaankauppaa ja kalan tuottajahintoja koskevia tilastoja (<http://www.rktl.fi/julkaisut>). Tuoreimmat tilastotiedot koskevat yleensä katsauksen julkaisu- vuotta edeltävää vuotta. Kalajalosteiden tuotantotilasto tehdään vain joka toinen vuosi. Nimellishinnat ja -arvot on elinkustannusindeksillä tai kuluttajahintaindeksillä muunnettu reaalisiksi aikasarjan viimeisimmän vuoden hintatasoon.

Toimialaa ja yrityksiä koskevat taloudelliset tiedot perustuvat kalatalousyrityksiä koskeviin tilinpäätöstietoihin (Tikakoski ja Pokki 2013). Tilinpäätöstiedot koskevat vain yrityksiä, joiden liikevaihto oli tarkasteluvuonna yli 10 340 €. Yritysrekisterin liikevaihtoraja muuttuu vuosittain, sillä se päivitetään tarkasteltavan vuoden hintatasoon. Alkuperäinen liikevaihtoraja määräytyi sen mukaan, kuinka paljon 0,5 koko-aikaista henkilöä tuotti keskimäärin liikevaihtoa vuodessa. Kalastusyritysten tuloraja laskettiin saaliin arvon perusteella. Tilastokeskuksen keräämä kalatalousyrityksiä koskeva tilinpäätösaineisto on Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen käytettävissä vasta yritysten tilinpäätöstä seuraavana vuotena, minkä vuoksi tuoreimmat tilinpäätöstiedot koskevat sitä edellistä vuotta.

Tutkimuslaitos on tilinpäätösaineistojen pohjalta laskenut taloudelliset tunnusluvut kalatalouden toimialoille. Toimialat on kalastusta lukuun ottamatta edelleen jaettu kolmeen kokoluokkaan: suuret yritykset (suurimmat 10 % yrityksistä), keskisuuret yritykset (suurimmat 40 % jäljelle jääneistä) ja pienet yritykset. Tästä perusrhmittelystä poiketen kalastusyritykset jaettiin suuriin (> 24 m) ja pieniin (< 24 m) troolareihin, muihin avomerikalastajiin ja rannikkokalastajiin. Lisäksi vesiviljely-yritykset jaettiin tuotantosuunnan mukaan poikastuotantoon (sisältää myös luonnonravintolammikot), ruokakalatuotantoon sisävesillä, yhdistelmätuotantoon (sisältää sekä poikas- että ruokakalatuotantoa) sekä ruokakalatuotantoon meressä. Näiden tuotantosuunnittaisten tunnuslukujen laskennassa käytettiin hyväksi Tilastokeskuksen tilinpäätösaineiston lisäksi Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen keräämiä vesiviljely-yritysten tuotanto- ja taloustietoja. Mukaan perusjoukkoon otettiin vain sellaiset vesiviljely-yritykset, joilla oli toimintaa tarkasteluajanjaksona ja jotka ilmoittivat yrityksen päätoimialaksi vesiviljelyyn.

Kalatalouden toimialojen laajuutta ja kannattavuutta kuvattiin liiketoiminnan tuotoilla, jalostusarvolla, käyttökatteella ja nettotuloksella.

Liiketoiminnan tuotot sisältävät liikevaihdon lisäksi liiketoiminnan muut tuotot kuten korvaukset, suorat avustukset ja vuokratuotot.

Jalostusarvolla tarkoitetaan toimialan tuottamaa arvonlisää. Jalostusarvo saadaan, kun tuotoista vähennetään aine- ja tarvikkehankinnat, ulkopuoliset palvelut ja muut liiketoimintakulut kuin henkilöstökulut. Jalostusarvo sisältää kansantaloudelle lisäarvoa luovia eriä kuten palkat, pääomakulut, verot ja voiton. Jalostusarvoprosentti on jalostusarvon osuus tuotoista.

Käyttökate kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. Käyttökateprosentti kuvaa muuttuvien ja kiinteiden kustannusten jälkeen jäävän tuloksen osuutta liikevaihdosta.

Nettotulos on kannattavuuden mittari, joka kertoo yrityksen tuloksen verojen jälkeen ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Nettotulosprosentti on nettotuloksen osuus liiketoiminnan tuotoista.

Liitetaulukoissa esitetään myös toimialan nettoinvestointeja, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevia tunnuslukuja.

Nettoinvestoinnit ovat toimialan aineelliset ja aineettomat investoinnit.

Vakavaraisuuden tunnusluku omavaraisuusaste kertoo, missä määrin omaisuus on rahoitettu omalla pääomalla.

Rahoituksen riittävyttä ja maksuvalmiutta kuvaa current ratio (likviditeettikerroin). Se mittaa yrityksen kykyä selvittää lyhytaikaisista velvoitteista rahoitus- ja vaihto-omaisuuden avulla.

Kalatalouden toimialojen nykytilaa ja yrityksen taloudellisia näkymiä arvioidaan kalatalousbarometrin perusteella.

7.2. Tulosten luotettavuus

Yrityksen toimiala määritetään vuosittain liikevaihtoperusteisesti päätoimialan mukaan. Suurimmat yritykset toimivat usein monella toimialalla. Esimerkiksi ison kalankasvattajan päätoimiala voi olla kalatukkukauppa tai kalanjalostus. Monella kalastusyriyksellä on omaa jalostustoimintaa. Yritys voi olla tukku- tai jalostusyritys riippuen siitä, kuinka suuri osa myynnistä on minäkin vuonna omassa yrityksessä jalostettujen tuotteiden myyntiä. Monella toimialalla toimiva yritys saattaa siten joskus siirtyä toimialalta toiselle. Suurten yritysten siirtyminen voi vaikuttaa koko toimialan tulokseen.

Kalan vähittäiskauppaa koskeva toimiala kattaa vain kalan vähittäiskauppaan erikoistuneet liikkeet. Pääosa kalasta myydään kuluttajille kuitenkin markettien kalatiskien kautta. Markettien myynti kuuluu kalan vähittäiskaupan toimialaan vain siinä tapauksessa, jos kalatiskaaja hoitaa kalan vähittäiskauppaa päätoimialanaan harjoittava yritys.

Suomen ammattikalastusrekisterissä oli vuoden 2011 lopussa merialueella 2 199 ammattikalastajaa, joilla on saaliin ilmoitusvelvollisuus. Heistä joka neljäs sai vähintään 30 % tuloistaan kalastuksesta. Toimialakatsaus koskee 352 sellaista merialueen ammattikalastusyriytystä, joiden saaliin arvo oli tarkasteluvuonna yli 10 340 €. Sisävesikalastusyriyksistä ei ole käytettävissä taloudellisia tunnuslukuja. Katsaus kuvaa siten ensisijaisesti merikalastusyriytys-

ten ammattimaisinta osaa. Näiden yritysten osuus ammattikalastuksen saaliista on noin 90 %. Muidenkin toimialojen osalta tuloraja supistaa yritysten taloudellista tarkastelua rekisteröityjä yrityksiä pienempään määrään.

Pienten yritysten kannattavuutta koskevat tunnusluvut antavat todellisuutta myönteisemmän kuvan, koska pienyrittäjät eivät yleensä maksa itselleen palkkaa vaan ottavat tulonsa yrityksen tuloksesta. Tilastokeskus korjaa pienten yritysten tulosta laskennallisella palkkakorjauksella (noin 2 500 €/kk). Palkkakorjausta ei ole tässä katsauksessa otettu huomioon, koska kalatalouden toimialalla pääosa yrityksistä on kausiluonteisesti toimivia pienyrityksiä.

Viitteet

- Honkanen, A., Ahvonen, A. & Holopainen, J. 2012. Kalatalousbarometri 2012: yritysten taloudelliset näkymät. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä* 6/2012. 25 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012. Kalajalosteiden tuotanto 2011. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 7/2012. *Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 27 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2013a. Ammattikalastus merellä 2012. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 3/2013. *Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 59 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2013b. Kalan tuottajahinnat 2012. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 1/2013. *Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 37 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2013c. Kalan ulkomaankauppa 2012. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 2/2013. *Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 43 s.
- Tikakoski, S. & Pokki, H. 2013. Kalatalouden tilinpäätöstilastot 2011. *RKTL:n työraportteja* 16/2013. 29 s.

Liitteet

Liite 1

Kalatalouden toimialojen yritysmäärät, henkilötyövuodet, tuotot ja jalostusarvo vuonna 2011.

Toimiala	Yrityksiä, kpl	Muutos v:sta 2010, %	Henkilöstö, htv	Muutos v:sta 2010, %	Tuotot, Milj. €	Muutos v:sta 2010, %	Jalostusarvo, Milj. €	Muutos v:sta 2010, %
Kalastus	352	7	202	20	37	22	17	17
Vesiviljely	162	-1	364	4	60	-5	18	-9
Jalostus	143	2	777	11	264	15	43	13
Tukkukauppa	70	9	450	10	254	1	31	-13
Vähittäiskauppa	119	-5	490	-5	120	-6	25	-6
Yhteensä	846	3	2283	6	735	5	133	-1

Liite 2

Kalatalouden toimialojen kymmenen suurimman yrityksen osuus toimialan kokonaisliikevaihdosta vuosina 2005–2011.

Toimialan keskittyminen	Kymmenen suurimman yrityksen osuus toiminnan kokonaisliikevaihdosta, %						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kalastus	36	37	40	35	47	44	50
Vesiviljely	54	46	47	46	60	61	65
Jalostus	68	69	69	70	76	77	77
Tukkukauppa	82	83	78	82	84	82	80
Vähittäiskauppa	76	76	78	79	78	79	80

Liite 3

Kalatalouden laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2011.

Liite 3.1. Kalastuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2011 sekä muutos vuodesta 2010.

2011		KALASTUS													
Tunnus- luvut	Isot troolarit			Pienet troolarit			Muu avamerikalastus			Rannikkokalastus		Kaikki yritykset			
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %	
Yrityksiä	17	21		27	13		18	-14		290	7		352	7	
Aluksia	17	21		27	13		18	-14		290	7		352	7	
Henkilöstö	74	4		31	48		6	0		91	30		202	20	
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	19,3	100	29	3,9	100	22	0,9	100	-2	12,7	100	14	36,7	100	22
Jalostus- arvo	7,0	36	12	2,0	51	17	0,4	51	-5	7,1	56	24	16,6	45	17
Käyttökate	2,9	15	3	1,4	37	13	0,4	46	-7	6,7	53	22	11,4	31	14
Nettotulos	0,7	4	-28	0,8	20	9	0,2	28	25	4,6	36	27	6,3	17	15
Toimialan investoinnit	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Netto- investoinnit	5,3	27	749	0,7	18	11	0,2	23	279	1,8	14	70	7,9	22	240
Toimialan vakavaraisuus	%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %	
Oma- varaisuus	28	-12		45	-5		34	120		65	4		42	-8	
Current ratio	0,5	-44		1,9	-14		0,4	-64		1,7	-35		0,8	-38	
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %
Tuotot	1133	100	6	145	100	9	49	100	15	44	100	6	104	100	14
Jalostus- arvo	413	36	-8	74	51	4	25	51	11	24	56	15	47	45	9
Käyttökate	168	15	-15	53	37	1	23	46	9	23	53	13	32	31	7
Nettotulos	43	4	-40	29	20	-3	14	28	46	16	36	18	18	17	7

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40% hyvä, 20-40% tyydyttävä, alle 20% huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.2.a Vesiviljelyn laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2011 sekä muutos vuodesta 2010.

2011		VESIVILJELY										
Tunnus- luvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %	
Yrityksiä	17	0		65	-2		80	-1		162	-1	
Henkilöstö	178	1		135	-4		51	55		364	4	
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	36,6	100	2	20,2	100	-15	3,6	100	-12	60,4	100	-5
Jalostus- arvo	10,8	30	-6	6,7	33	2	0,7	19	-63	18,2	30	-9
Käyttökate	3,7	10	-20	2,9	14	7	-0,3	-9	-127	6,2	10	-27
Nettotulos	2,5	7	-13	0,6	3	-26	-0,9	-24	-207	2,3	4	-50
Toimialan investoinnit*	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Netto- investoinnit	2,4	7	159	0,9	5	-10	5,0	139	2649	8,4	14	291
Toimialan vakavaraisuus*	%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %	
Oma- varaisuus	57	-8		44	10		12	-70		45	-16	
Current ratio	1,7	-26		2,3	21		0,7	-63		1,5	-29	
Keskiryhtyksen kannattavuus	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %
Tuotot	2153	100	2	311	100	-13	45	100	-11	373	100	-4
Jalostus- arvo	638	30	-6	103	33	3	9	19	-62	113	30	-8
Käyttökate	217	10	-20	44	14	9	-4	-9	-127	38	10	-26
Nettotulos	148	7	-13	10	3	-25	-11	-24	-208	14	4	-49

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 17 kpl, keskikokoiset 61 kpl ja pienet 70 kpl

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40% hyvä, 20-40% tyydyttävä, alle 20% huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.2.b Vesiviljelyn laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus tuotantosunnittain vuonna 2011 sekä muutos vuodesta 2010.

2011		VESIVILJELY													
Tunnus- luvut	Poikaskalatuotanto			Ruokakalatuotanto sisävesillä			Yhdistelmätuotanto			Ruokakalatuotanto meressä			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %	
Yrityksiä	66	0		11	-39		30	36		25	-34		132	-8	
Henkilöstö	71	145		27	23		174	23		77	-21		349	20	
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	10,2	100	370	3,9	100	75	23,8	100	9	20,5	100	-23	58,4	100	11
Jalostus- arvo	3,8	38	188	0,8	20	-9	7,7	32	9	5,1	25	-34	17,4	30	2
Käyttökate	1,6	16	283	0,1	2	-84	1,3	5	-18	2,9	14	-37	5,8	10	-16
Nettotulos	1,0	10	298	-0,3	-7	-173	0,2	1	-79	1,8	9	-45	2,7	5	-43
Toimialan investoinnit*	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Netto- investoinnit	0,6	6	313	0,0	0	-101	8,5	36	2332	0,8	4	-20	9,8	17	485
Toimialan vakavaraisuus*	%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %	
Oma- varaisuus	64	530		47	-4		38	-33		47	-4		45	-13	
Current ratio	2,4	69		3,0	-11		1,0	-39		3,1	53		1,6	-19	
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %
Tuotot	154	100	370	355	100	186	794	100	-20	822	100	17	443	100	21
Jalostus- arvo	58	38	188	72	20	50	256	32	-20	204	25	0	132	30	12
Käyttökate	24	16	283	7	2	-74	42	5	-40	114	14	-4	44	10	-9
Nettotulos	15	10	298	-25	-7	-220	6	1	-85	73	9	-17	21	5	-38

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 17 kpl, keskikokoiset 61 kpl ja pienet 70 kpl

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40% hyvä, 20-40% tyydyttävä, alle 20% huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.3. Kalanjalostuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2011 sekä muutos vuodesta 2010.

2011		KALANJALOSTUS										
Tunnus- luvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %	
Yrityksiä	14	0		58	4		71	1		143	2	
Henkilöstö	495	9		249	14		33	18		777	11	
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	219,5	100	16	39,9	100	11	4,8	100	1	264,2	100	15
Jalostus- arvo	31,3	14	15	10,1	25	8	1,2	26	-6	42,6	16	12
Käyttökate	12,0	5	25	2,9	7	5	0,5	11	-2	15,4	6	19
Nettotulos	5,8	3	36	1,0	2	7	0,0	-1	-110	6,7	3	24
Toimialan investoinnit*	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Netto- investoinnit	3,2	1	55	1,6	4	-4	0,7	14	263	5,4	2	41
Toimialan vakavaraisuus*		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %
Oma- varaisuus		32	47		23	-33		47	120		31	28
Current ratio		1,6	23		1,2	-20		2,8	133		1,5	15
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %
Tuotot	15681	100	16	688	100	8	68	100	0	1848	100	12
Jalostus- arvo	2232	14	15	173	25	5	18	26	-7	298	16	10
Käyttökate	857	5	25	51	7	1	7	11	-3	108	6	17
Nettotulos	411	3	36	17	2	3	0	-1	-109	47	3	22

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 14 kpl, keskikokoiset 54 kpl ja pienet 62 kpl

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40% hyvä, 20-40% tyydyttävä, alle 20% huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.4. Kalatukkukaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2011 sekä muutos vuodesta 2010.

2011												
KALATUKKUKAUPPA												
Tunnus- luvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %	
Yrityksiä	7	17		28	8		35	9		70	9	
Henkilöstö	256	4		172	18		22	16		450	10	
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	183,2	100	3	65,5	100	-5	5,0	100	-8	253,8	100	1
Jalostus- arvo	20,3	11	-17	9,6	15	-2	0,9	19	-33	30,9	12	-13
Käyttökate	7,7	4	-34	2,5	4	-33	0,3	6	-61	10,5	4	-35
Nettotulos	3,8	2	-50	0,8	1	-64	0,1	2	-79	4,7	2	-54
Toimialan investoinnit*	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Netto- investoinnit	2,2	1	-28	3,2	5	682	0,2	4	-61	5,6	2	41
Toimialan vakavaraisuus*		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %
Oma- varaisuus		41	6		31	-9		24	13		38	2
Current ratio		2,0	18		1,3	-13		1,1	-8		1,7	6
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %
Tuotot	26174	100	-11	2341	100	-12	144	100	-16	3626	100	-8
Jalostus- arvo	2900	11	-29	344	15	-9	27	19	-38	441	12	-21
Käyttökate	1101	4	-43	89	4	-38	8	6	-64	150	4	-40
Nettotulos	545	2	-57	28	1	-66	3	2	-81	67	2	-58

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 7 kpl, keskikokoiset 28 kpl ja pienet 28 kpl

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40% hyvä, 20-40% tyydyttävä, alle 20% huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.5. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2011 sekä muutos vuodesta 2010.

2011 KALAN VÄHITTÄISKAUPPA												
Tunnus- luvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %	
Yrityksiä	12	-8		48	-4		59	-5		119	-5	
Henkilöstö	358	-7		112	11		20	-26		490	-5	
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	99,3	100	-7	18,2	100	-2	2,8	100	-6	120,3	100	-6
Jalostus- arvo	19,0	19	-12	5,0	27	28	0,8	28	-17	24,8	21	-7
Käyttökate	6,1	6	-10	2,3	13	54	0,6	20	-4	8,9	7	1
Nettotulos	3,4	3	16	1,5	8	68	0,3	10	-12	5,1	4	25
Toimialan investoinnit*	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Netto- investoinnit	3,3	3	48	0,2	1	-37	0,0	-1	-106	3,5	3	20
Toimialan vakavaraisuus*	%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %	
Oma- varaisuus	49	-7		28	15		29	-17		45	-6	
Current ratio	1,1	-21		1,7	31		1,1	-27		1,2	-8	
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %	1000 €/yritys	%	Muutos, %
Tuotot	8276	100	1	378	100	2	48	100	-1	1011	100	-1
Jalostus- arvo	1582	19	-5	104	27	33	13	28	-13	208	21	-2
Käyttökate	505	6	-3	48	13	60	9	20	1	75	7	6
Nettotulos	280	3	26	31	8	75	5	10	-8	43	4	31

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 12 kpl, keskikokoiset 44 kpl ja pienet 36 kpl

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40% hyvä, 20-40% tyydyttävä, alle 20% huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Itella Green

JULKAISIJA

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Viikinkaari 4

PL 2

00791 Helsinki

Puh. 0295 301 000

www.rktl.fi